

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה

קונפליקטים פנימיים ומהפכות 71-788-01

הרצאה מ.א. שנת

תשס"ז

ד"ר יונתן פאקס

שעות קבלה:

מספר משרד: 2-37

דוא"ל: foxjon@mail.biu.ac.il

מטרות הקורס:

סמינריון זה מבקש לחקור את הספרות המקצועית ההולכת ומתרבה בפוליטיקה השוואתית, באשר למקורות, למגמות, ולהשלכות שלצורות שונות של קונפליקטים פנימיים/ מבית (domestic conflict). המטרה הינה לספק בידי הסטודנט את חומר הרקע התיאורטי לניתוח כל קונפליקט פנימי, בכל מקום ובכל זמן.

חלקו הראשון של הקורס בוחן מגמות תיאורטיות מרכזיות לחקר סכסוכים. חלקו השני של הקורס בוחן סוגים ספציפיים של סכסוכים ונושאים ספציפיים בחקר סכסוכים.

דרישות הקורס:

1. מבחן המבוסס על קריאת הביבליוגרפיה (20% מהציון הסופי).

2. השתתפות בשיעורים (10% מהציון הסופי).

• קורס זה ינוהל כסמינריון. משמעות הדבר, שהשיעור יתרכז בדיונים בחומר הקריאה. בהתאם לכך, מצופה ממתתפי הסמינר להשלים את הקריאה לפני המפגש שיוקצה לדיון בחומר זה. המרצה שומר לעצמו את הזכות לבצע בוחני-פתע על חומר הקריאה.

• הנוכחות בשיעורים היא חובה. סטודנט יורשה להיעדר ללא הצדקה עד 4 פעמים במהלך השנה כולה.

• כל משתתף בסמינר יתבקש לפחות פעם אחת לפרזנטציה ולהנחיית הדיון בנושא אחד או יותר.

3. העבודה הסמינריונית (70% מהציון הסופי)

• כל סטודנט יגיש הצעת מחקר לא יאוחר מתחילת הסמסטר השני. הצעה זו תכלול את נושא הסמינריון ורשמית מקורות.

• נושאי המחקר האפשריים הינם: (א) עבודה אמפירית העושה שימוש במידע גלובלי או אזורי על קונפליקט פנימי (מבית) לבחינת השערות בנוגע לדפוסים, מגמות, סיבות, הסדרים או תוצאות. (ב) ניתוח מעמיק על אחד או על מספר קונפליקטים פנימיים, שמטרתו לענות על שאלה כללית, מהותית או בנושאי מדיניות.

• הסכסוך הישראלי- ערבי אינו נושא אפשרי לעבודות הסמינריוניות.

4. זכות המרצה להוסיף בוחנים ועבודות בית

ביבליוגרפיה:

Badey, Thomas J. "Defining International Terrorism: A Pragmatic Approach" Terrorism and Political Violence, 10 (1), 1998, 90-107.

תדפיס 6336 (423952) וגם כתב עת בספרית מדעי החברה

Byman, Daniel "The Logic of Ethnic Terrorism" Studies in Conflict and Terrorism, 21 (2), 1998, 149-169.

תדפיס 6337 (423986) וגם כתב עת בספרית מדעי החברה

David, Steven R. "Internal War: Causes and Cures" World Politics, 49, 1997, 552-576.

תדפיס 6335 (423566) וגם כתב עת בספרית מדעי החברה

Dixon, Paul "Consociationalism and the Northern Ireland Peace Process: The Glass Half Full or Half Empty?" Nationalism and Ethnic Politics, 3 (3), 1997. 20-36.

תדפיס 5867 (386609) וגם כתב עת בספרית מדעי החברה

Fox, Jonathan "The Effects of Religion on Domestic Conflict" Terrorism and Political Violence, 10 (4) Winter 1998, 43-63.

תדפיס 6333 (423492) וגם כתב עת בספריית מדעי החברה

Goldstone, Jack A. Ted Robert Gurr "Comparisons and Policy Implications" in Goldstone, Jack A. Ted Robert Gurr & Farrokh Moshiri eds. Revolutions of the Late Twentieth Century, Boulder: Westview, 1991. 324-352.

שמור מדעי המדינה לפי REV (230186) וגם תדפיס 10073 (602571)

Guevara, Che Guerilla Warfare, New York: Vintage, 1961.

אין

Gurr, Ted R. Why Men Rebel, Princeton: Princeton U. 1970 (Chapter 2)

תדפיס 6339 (423428)

Gurr, Ted R. "War Revolution, and the Growth of the Coercive State" Comparative Political Studies, 21 (1), April 1988. 45-65

כתב עת בספריית מדעי החברה

Gurr, Ted R. & Barbara Harff Ethnic Conflict in World Politics, Boulder: Westview, 1994.

שמור מדעי המדינה לפי GUR (274397)

Horowitz, Donald L. Ethnic Groups in Conflict, Berkeley: U. of California Press, 1985.

שמור מדעי המדינה לפי HOR (43682)

Kriesi, Hanspeter "The Political Opportunity Structure of New Social Movements: Its Impact on their Mobilization" in J. Craig Jenkins & Bert Klandermans eds. The Politics of Social Protest: Comparative Perspectives on States and Social Movements, London: University College of London Press, 1995, 167-198.

שמור מדעי המדינה לפי POL (293180)

Kumar, Radha "The Troubles History of Partition" Foreign Affairs, 76 (1), 1997, 22-34.

כתב עת בספריית מדעי החברה וגם תדפיס 6334 (423548)

Lichbach, Mark I. "An Evaluation of 'Does Economic Inequality Breed Political Conflict?' Studies" World Politics, 1989. 431-70.

כתב עת בספריית מדעי החברה וגם תדפיס 6341 (423544)

Lijphart, Arend "The Power Sharing Approach" in Montville, Joseph ed. Conflict and Peacemaking in Multiethnic Societies, Lexington: Lexington Books, 1990. 491-511.

תדפיס 5427 (353116)

Regan, Patrick M. "Choosing to Intervene: Outside Interventions in Internal Conflicts", The Journal of Politics, 60 (3), 1998, 754-779.

כתב עת בספריית מדעי החברה

Rule, James B. Theories of Civil Violence, Berkeley: U. of Calif. Pr., 1988 (Chs: 1, 2, 6, 7, 8)

שמור מדעי המדינה לפי RUL (128189)

Skocpol, Theda States and Social Revolutions: A Comparative Analysis of France, China, and Russia, Cambridge: Cambridge University Press, 1979. (Ch 1 & Conclusions)

SKO 303.6409 (238562)

Tilly, Charles From Mobilization to Revolution, Reading, Mass.: Addison-Wesley, 1978
(Chapter 3)
תדפיס 6343 (423570)

מערך הקורס וסדר הקריאה:

1. מבוא

קריאת חובה : אין

קריאת רשות : Rule, Introduction and Ch 8.

2. תיאוריות של סכסוך פנימי ומהפכה

(א) קיפוח יחסי

קריאת חובה : Gurr, Why Men Rebel, Ch 2

קריאת רשות : Rule, Ch 7

(ב) בחירה רציונלית

קריאת חובה : Rule, Ch 1

(ג) סכסוך מעמדי וחוסר שוויון

קריאת חובה : Rule, Ch 2

קריאת רשות : Lichbach

(ד) גיוס פוליטי

קריאת חובה : Rule, Ch 6

קריאת רשות : Tilly

(ה) כוח מדינתי וסוג משטר

קריאת חובה : Gurr, "War, Revolution..."

קריאת רשות : Kriesi

1. תיאוריות בנושאים ספציפיים

(א) מהפכות

קריאת חובה : Goldstone and Gurr

קריאת רשות : Skocpol, Ch1 & Conclusions

(ב) טרור

קריאת חובה : Badey

קריאת רשות : Byman

(ג) מלחמת גרילה

קריאת חובה : Guevera

(ד) סכסוך אתני

1. תיאוריות כלליות של סכסוך אתני

קריאת חובה : Gurr & Harff, Ch 5

קריאת רשות : Gurr & Harff, Ch 2

2. אוטונומיה

קריאת חובה : Kumar

קריאת רשות : Horowitz, pp. 588-592, 601-628

3. שיתוף כוחות

קריאת חובה : Lijphart

קריאת רשות : Dixon

(ה) סכסוך דתי

קריאת חובה : Fox

(ו) רצח עם ו רצח המוני

קריאת חובה : אין

(ז) אזהרה מוקדמת

קריאת חובה : אין

(ח) דיפלומטיה והתערבות

קריאת חובה : Gurr & Harff, ch 7, 8, 9

קריאת רשות : Regan

הוראות לכתובת עבודה סמינריונית עפ"י ד"ר יונתן פאקס

הצעה

על כל סטודנט להגיש הצעה לא יאוחר מהשיעור הראשון של הסמסטר השני.
יש לכלול בהצעה:

1. פירוט קצר של הנושא הנבחר
2. לפחות כ-3 מקורות אקדמיים בביבליוגרפיה

הנושא הנבחר

1. הנושא חייב להיות קונפליקט בעבר או בהווה ושייך לקורס הנלמד.
2. לא יתקבל כל נושא הקשור לקונפליקט ערבי-ישראלי או יהודי-מוסלמי.
3. יש לקבל אישור על כל נושא מידי המרצה.

העבודה

1. בכתובת העבודה יש להשתמש בתיאוריות שנלמדו בקורס כדי להסביר את הקונפליקט הנבחר.
2. יש לספק הסבר ולא רק פירוט. זה מחייב שימוש בכל התיאוריות שנלמדו בקורס. פירוט והסבר או ההפך איננו מספיק.
3. ניתוח נכון של העבודה מחייב השאלת שאלות (אבל איננו מוגבל רק לזה).
דוגמה:

אם א' גורם ל-ב'... האם א' קרה אם כן האם זה הוביל ל-ב'?

• האם יש הסתייגויות מהתיאוריה?

4. עבודה טובה תשתמש בכל התיאוריות שנלמדו בקורס, ולא רק בחלקם.
5. לב העבודה הוא היישום. סטודנט שלא יישם את התיאוריות בצורה מוצלחת, לא יקבל ציון טוב.

מראי מקום (מ"מ)

1. עבודה איננה משולמת מבלי להשתמש במראי מקום וביבליוגרפיה.
2. יש להדפיס אותם בסוף העמוד או בתוך סוגריים בתוך העבודה. בשום אופן לא בסוף.
3. יש לפרט אותם כמה שאפשר, כלומר: מספר עמוד מתוך המקור עצמו ולא מתרגומים של החומר הנלמד, הוצאה לאור, או כתב העת ושנת הפירסום.
4. כל מ"מ המופיע בשפה הלועזית יש לכתוב בלועזית, דוגמה: GURR ולא גור.
5. אי שימוש במראי מקום או שימוש במראה מקום לא נכון תוסיף להורדת ניקוד.

העתקה

1. חוסר שימוש במראה מקום הנו העתקה. כל רעיון, ציטוט או עובדה שמגיע ממקור חיצוני יש ליחסו באמצעות מראי-מקום למקור. כולל מקורות מהאינטרנט.
2. אין צורך להשתמש בהם רק במקרים הבאים:
עובדה הנחשבת לידע כללי
הרעיון הינו ויכוח או הוכחה ע"י הסטודנט.
3. אם הנ"ל לא המקרה, יש צורך להשתמש במראה מקום לאחר כל פסקה בעבודה.
4. יש להשתמש במראה מקום כל פעם שמתייחסים לחומר ממקור אחר.
5. אם ברצונך להעלות רעיון על המקור הרלבנטי, יש לציין דוגמא מהעבודה שבה יש את השימוש הנ"ל, אלא אם כן ברצונך לסכם עבודה שנותחה בעבר.

פורמט

1. אני מחפש איכות ולא כמות: בין 15 ל-20 עמודים ולא יותר מ-45.

2. יש להדפיס את העבודה ברווח כפול, בפונט דיוויד 12.

תאריך הגשה

1. יש להגיש את העבודה לא יאוחר מהשיעור הראשון של השנה האקדמית הבאה. (תשס"ח)
2. יש להגיש גרסה מודפסת של העבודה (hardcopy) וגרסה אלקטרונית.
3. בקשת הארכה מחייבת תיאום עם המרצה או אישור של וועדת סטטוס.
4. הגשה באיחור – הגשה באיחור תחייב את הסטודנט בקנס (הפחתת נקודות מהציון)
5. יש להגיש את העבודה בצירוף טופס זה כשהוא חתום על ידי הסטודנט. משמעות החתימה היא שהסטודנט קרא את ההוראות והבינן. עבודה שתוגש שלא בהתאם להנחיה זו ייגרעו 5 נקודות מהציון.

הוראות לכתובת עבודה סמינריונית-פאקס